

Négy úr tartott a város széléről a központ felé, áthaladtak a Rákóczi téri buszpályaudvaron, majd a sarki bankfiók előtt kettéváltak. A csoport egyik fele a bányászházak irányába folytatta sétáját a kihalt utcákon. A valahonnan valahova tartó urak egyikének kabátján nemzetiszínű karszalag jelezte, hogy ez a nap más, mint a többi. A Fájdalmas Szűzanya Templomban dr. *Bán Elizeus* perjel atya megáldotta a koszorúkat, amelyek megpihentek a 82-es főút és az '56-os kő között sorfalat állók előtt, majd az emlékműhöz kerültek. Zirc város az 1956-os forradalom kitörésének 54. évfordulóját ünnepelte.

Ismerős kísérő dallamok, talán kevésbé ismert szövegek – így lehetne összegezni a rendezvény kulturális részét. A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény diákjai adtak irodalmi műsort, akiket *Ihász Irén* készített fel. Volt, aki a tanár nő énekhangját hiányolta az ünnepegről, de kiengesztelődhetett az iskolások mintegy húsz perces, tartalmas összeállításával. Az '56-os forradalmárok és a 2010-es szavaló diákok között – egy fiú, a többi lány – fordított arányosság volt megfigyelhető a nemeket illetően, de nem volt alábecsülendő a nők szerepe sem ötvenhatban. Ez *Dénes János*nak, az ünnepség vendégének beszédéből is kiderült: december 4-én, egy hónappal a forradalom leverését követően a magyar nők és asszonyok páncélosok és fegyveresek közepette tartottak néma felvonulást a Hősök terén, egy szál virágot tartva kezükben. Emléktárában sok halottat elraktározó költő szavait tolmácsolta egy diáklány a hallgatóság felé: csodálkozó, kiáltózó, bujkáló halottakat, és végül: „Halottakat, akik élnek / És élőket, akik meg nem haltak”. A Kőbányai Gyógyszergyár Munkástanácsának '56-os elnöke a megtorlás terrorcselekményeinek a sorából kiemelte a tiszakécskei vérengzést, amikor repülőről lőttek rá a templom előtt Himnuszt éneklőkbe. Mintha megidéződött volna a jelenet tragikummentes része: a Kistemplom mellett felhangzott Kölcsey Ferenc fohásza, s a résztvevők énekelték is a sorokat. Dénes János csatlakozott egy verssel a szavaló diákcsoporthoz, de ezt megelőzően még elmondta: „Az '56-os forradalom akkor kezdődött, amikor az első idegen megszálló '44-45-ben a lábát magyar földre tette.” Az időjárás összejátszott a rendezvényvel: kisütött a nap, amikor az egyik szereplő azt szavalta, hogy „Jó megállni a délelőtti napban, nézni tétlen Petőfit, kirakatban”, s éppen addig lengette a szél a lyukas zászlót, amíg a Szózat tartott. *Szakács Ildikó* a Zirc és Vidéke 1956. október 29-i számának záró gondolatát idézte, s helyi sajtótörténeti érdekességként hozzátette: a közéleti újság '56 őszén a Zirci Járási Forradalmi Nemzeti Tanács lapjaként jelent meg.

Az emlékműnél elsőként *Ottó Péter* polgármester és *Vörös Kálmán* alpolgármester róttá le kegyeletét Zirc Városi Önkormányzat nevében, majd az intézmények, egyházak, pártok és civil szervezetek is elhelyezték koszorúikat a Békefi Antal Városi Könyvtár és Művelődési Ház által rendezett ünnepségen.

A városvezetés főhajtása, háttérben a koszorúzó sorfala. Dénes János mondott egy-két fejezetet '56 történetéből, ami sokak számára eddig valószínűleg ismeretlen volt. Háttérben a rendezvény szervezői és az irodalmi műsort adó III. Béla Gimnázium diákjai

Fiatalk állják körül az '56-os forradalom szimbólumát, a lyukas zászlót 2010. október 23-án, Zircen

Kelemen Gábor